

Att se tillfälligheterna som möjligheterna har blivit lite av konstnären Hans Frodes livsfilosofi och det som gjort att hans konstnärskap tagit den väg den tagit. En blandning av måleri, neon och gjutet glas serverat bakom vackra gulddramar som oftast bär på sin egen historia. Hans verk kan under hela sommaren beskådas på Växjö Museum – Sveriges glasmuseum. Utställningen "Paralell You-niverse" pågår 9 maj till 6 september och utställningen invigs av självaste kronprinsessan Victoria, som en gång var lärling hos Hans Frode under sin tid i New York.

Självt kom Hans Frode till New York redan 1981 och det har sedan varit en resa fram och tillbaka mellan asfaltdjungeln och Alvaret på Öland, där han har sin andra fasta punkt. Resorna runt i världen har också blivit många vilket färgat hans skapande på olika sätt. Att han tittat som tätt lämnat staden tror han bara varit positivt.

– Jag tror man utnyttjar New York bättre om man inte är där hela tiden. Det är så lätt att man ramlar in i en rutin och inte ser det stora utbudet som bjuds. Man glömmer att gå på Metropolitan och se utställningar för de finns där hela tiden. Åker man bort då och då blir man bättre på att verkligen göra det, säger Hans när vi träffas i hans lägenhet i Park Slope i Brooklyn.

HAN GILLAR GLAS & RAM

Hans provade också för fyra år sedan att bo i en helt annan miljö. Tillsammans med sin japanska hustru Tokiko slog han sig ned på ön Ishigaki i Japan. De bodde där drygt ett år och det var också därsom deras dotter Aomi såg dagens ljus.

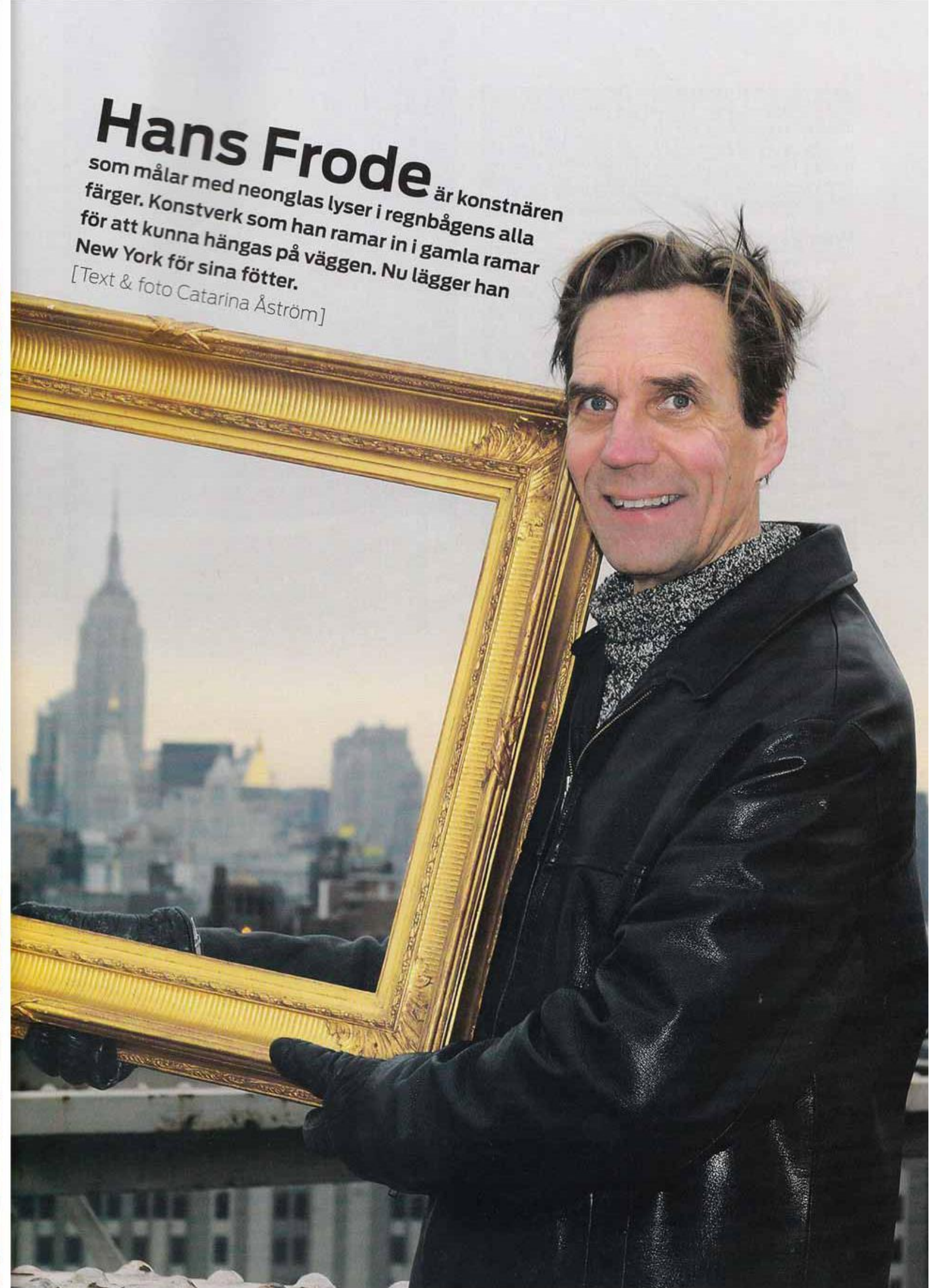
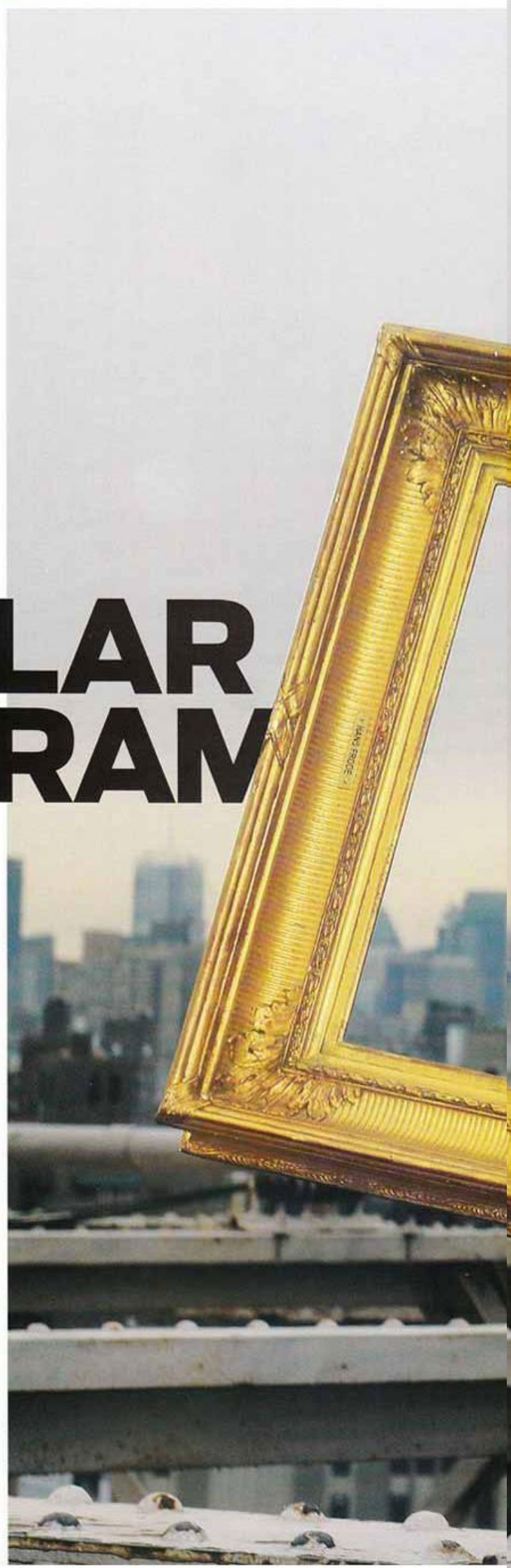
– Vi hyrde en restaurant för få bo med havsutsikt.

Uppväxt i Västerås

Hans Frode var barn av sin tid när han växte upp i Västerås på 50-60-talen. En era när möjligheterna ansågs oändliga och de skapande yrkena stod högt kurs. Att bli anställd ansågs det värsta som kunde hända. Med facit i hand kan Hans Frode ibland känna att konstnärsyrket romantiserades väl mycket. Kanske hade tillvaron tett sig något enklare om man valt ett yrke som läkare eller dylikt. Men att blicka i backspegeln ligger inte riktigt för honom, därför har han med fasta steg fortsatt livets resa. Han började sin konstnärliga bana på Västerås konstskola 1971. Fortsatte till London för att vidareutveckla sina kreativa kvaliteter på Byam Shaw Art School. Silkscreen var modeordet för tiden. Hans fann dock ganska snart att plastfilmerna som användes för dessa hade långt fler användningsområden. Man kunde måla på dess genomskinliga yta och sedan belysa den på olika sätt. Så småningom bytte han plastfilmerna mot glas, men tyckte ganska snart att det kändes som att måla kyrkfönster, speciellt då han jobbade med blyinfattat glas.

– Det kändes svårt att få en modern touche på det hela.

Han övergick då till vanligt glas och började lysa upp bakgrunden med färgat glas. Det var så han kom in på neon, ett intressant material som i stort sett inte alstrar någon värme och där man

Hans Frode är konstnären som målar med neonglas lyser i regnbågens alla färger. Konstverk som han ramar in i gamla ramar för att kunna hängas på väggen. Nu lägger han New York för sina fötter.
[Text & foto Catarina Åström]

målat upp direkt på väggen och den föreställer cirklar som symboliserar hur atomerna rör sig.

Utställningen i Växjö bjuder på flera stationer. I första rummet har han låtit installera så kallat spionglas. Ett glas som från ena sidan upplevs som en spegel och från den andra bara som genomskinligt glas. På spegelsidan har han hängt fotografier som han låtit förstora och som därför känns lite humoristiska. Iakttagarna av dessa blir en del av utställningen, då de kan beskådas från andra sidan, trots att de tror att det bara är en spegel. På andra sidan av detta skådespeleri har Hans samlat ett femtiotal typiska verk med guldramar i dunkelt ljus i flera rader. I ett annat rum hänger ljuslådor likt de man brukar kunna se på flygplatser. Upplysta och uppbyggda som små dockskåp.

När vi träffas i New York har Hans inte bestämt sig för om han kanske också ska låta flytta en gravsten, som han lät göra den för en annan utställning på Hishults konsthall. Den kunde placeras utanför museet. En smutt unik skapelse i granit som har ett litet runt glasfönster. Ett helt nytt koncept för hur en gravsten kan se ut.

Hus på Öland

När Hans Frode inte är i New York så bor han i ett alldeles unikt hus på Öland. Det sticker verkligen ut med sina moderna former.

Hans har tagit vara på gamla dörrar, så alla dörrar i huset har sin egen historia. Här tillbringar han numera sommaren och några månader innan och efter. En plats som älskas av hela familjen.

Öland är också den plats där kronprinsessan Victoria tillbringar sina somrar på Solliden.

- Hon är en av en av de bättre elever jag haft. Otroligt orädd och verkligen duktig på att ta direktiv. Det är väl en av de svåraste sakerna med glasblåsning, att man måste lyssna och göra det folk säger. Det är en begåvning att kunna lyssna på människor. Speciellt när det gäller att förstå ett nytt material och ny teknik. Hon var verkligen duktig, säger Hans.

Men kronprinsessan är inte den enda lärning Hans haft. Hus-tun Tokiko började också som lärning hos honom när hon studerade på Parsons School of Design. Efter några år av glasarbeten har Tokiko idag övergått mer till jobba med smycketillverkning.

Överleva som konstnär i New York är en tuff tillvaro och Hans menar att man ständigt påminns om den konkurrens som finns runt en.

- Det finns så otroligt många som hoppas att bli den näste Andy Warhol, en chans på 100 000 om än det. Om det är ens livsfilosofi och drömmen om lyckan är det lätt att lamslås och känna sig misslyckad och olycklig. Då är det bättre att acceptera situationen där man befinner sig och skapa efter förutsättningarna, säger han.

Men visst finns det dagar när även han ifrågasätter om det verkligen behövs mer prylar. Men han vill ändå tro att hans konst berör och glädjer de som valt att hänga den på sina väggar. Det har i alla krävt honom åtskilliga år att skapa det som utställningen i Växjö sammanfattar. [d]

Modelo Negra. 50 x 41 cm. 2008.

Pair of Landscape. 70 x 85 cm. 2006.

Swedish Retro. 42 x 39 cm. 2006.

